

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

378

Szerző:

Cím:

A M. Tud. Akad. válasza a cseh
akadémiának

Forrás:

Nemzeti Ujság

Bzp.
(Helv)1920. V/5
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Személy

Helyszám

A M. Tud. Akad. válasza a cseh akadémiának.

Magyarország Területi Epségének Védelmi Ligája egy füzetben kiadta azt a választ, melyet a M. Tud. Akadémia megbízásából Angyal Dávid irt. válaszul a cseh Akadémia ama válaszára, melyben ez Magyarország történelmi szerepét támadta meg. Az objektív tudományosság hangján irt magas nivóju munkából ad-juk az alábbi részletet, mely a nemzeti-ségi kérdéssel foglalkozik:

Részletesen cáfoltuk a cseh akadémia történelmi érveit, de amit a nemzetiségi kérdésről mond, arra csak általánosságban felelhetünk. Nehéz helyzete volt különösen a XIX. században minden nemzetnek, melynek államában idegen nyelvű polgárok is éltek. Az irt kérdés még nincs megoldva az irték kívánsága szerint, noha az angol nemzet igazság-érzetét és szabadságtiszteletét bizonyára a cseh akadémia sem tagadja. Hogyan elégíthette volna ki a magyar országának idegen alattvalóit, midőn e feladat megoldására nem volt annyi ereje, mint az angolnak és hozzá még idegen alattvalói nem voltak egy nyelvűek, sőt szomszéd országok uralkodó nemzetiségek fajához is tartoztak? Nem kutatjuk, hogy a nemzetiségi kérdésben ellenünk felhang-zott vádak mennyiben vezethetők vissza a nemzeti szenvedélyek túlesigázott érzékenységére, vagy mennyiben a külföldi izgatásokra és a netalán ma-gyar részről is elkövetett hibákra, csak annyit aka-runk megállapítani, hogy Magyarországon a nem-zetiségi nyelvhatárok ma is ott vannak, ahol száz évvel ezelőtt voltak. Az állítólagos erőszköz ma-gyarosításnak nem voltak tehát számbavehető eredményei. Attól tartunk, hogy a csehek és ro-mánok jobban értenek a nemzetiségi kisebbségek elnyomásához, mint a magyarok. A csehek körül-belül egy éve uralkodnak azon a területen, ame-lyen a magyar ezer évvel tovább uralkodott s ez egy év után oly elkecseregett panaszokat hallunk a

cseheknek épp fajrokonai részéről, aminőket az-előtt sohasem hallottunk arról a vidékről. Egy amerikai tót lapban olvastuk nemrég, hogy a tótok Szlovákiában Szent Bertalan-éjeket fognak rendezni a csehek közt. Ezt mi nem hisszük és nem is óhajtjuk, de ez a hang és általában az el-zórt földről kiárvárgó hírek igen furcsa illusz-tráció a cseh tót egyetemen és annak a paradí-zsomi állapotnak, mely a magyar nemzeti élet-szín után keletkezett az állítólag felszabadított nemze-tiségi területen. A cseh akadémia a wilsoni elvekre hivatkozik és mégis a nemzetek örendelkezése jégán oly területet követel Magyarországból, mely-nek lakossága több mint 30 százalékában magyar. E területen a lakosságnak csak 47.6 százaléka tót anyanyelvű és ezeknek jórésze is alig várja, hogy lerázhassa a cseh igát. Hurban, a tótok ismeretes vezére az 1848-iki prágai szláv kongresszuson a tót nép nevében ezeket mondotta: „Mi nem kíván-juk a csatlakozást a cseh koronához. Nehezünk-re esik magunkat elszakítani mostani viszonyainktól, nehezünk-re esik a bár nyomasztó, de ezeréves kap-csolatokat széttegni”.

Most a magyar tótok nagy többsége úgy érzi, hogy az új viszonyok nyomasztóbbak a régiéknél s még jobban visszakívánják az ezeréves kap-csolatot, mint Hurban korában.

Ha Seton Watson, Björnsterne Björnson és Mül-ler Gutenbrunn vagy Denis ítélete szerint a magya-rok rosszul bántak a nemzetiségi kisebbségekkel, most elérkezett az ideje a fenforgó vita igazságos elintézésének. Használja fel a cseh akadémia be-folyását arra, hogy a magyar béke ratifikálása előtt egy pártatlan forum méltányos módon ren-dezzen népszavazást a Magyarországból való elszakításra szánt területeken. E szavazás eredménye döntson a hovatartozás fölött. Ha ezt a módot nem pártolja a cseh akadémia, nem hihetjük el neki, hogy komolyan veszi a nemzetek örendelkezési jogát.

Egész vádiratán látszik, hogy a győzők jogára támaszkodik s nem az igazságérzetre. Gondolja még a cseh akadémia, hogy háromszáz évvel ez-

előtt ezen a jögon tiporta le a cseh államot egy ha-talom, mely most le van verve, míg a letiprott föl-emelkedett. A történet kereke lassan forog, de biz-tosan megőrli a szerencséjében elbizakodót. Mi nyugodtan várjuk a történet ítéletét, mely bizo-nyára meg fogja hazudtolni a cseh akadémiaának multunknak hiányos ismeretéből fakadó jóslatát.

Multunkat ismerve és jövőnkben remélve, tiltakozunk a felháborító szándék ellen, mely egy ez-redéves államot lakóinak megkérdezése nélkül szétdarabolásra kárhoztat azon dőre ürügy alatt, hogy felidézte a világháborut. Bizván az igazság-erejében, hisszük, hogy tiltakozásunk nem hang-zik el nyomtalanul.